

Tiaku Nymerohpyry sero

Sero pape tymerose Tiaku a. Jezu poetory amorepaneme kynexine ynororo Jerusarē po. Jezu akorōme kynexine roropa ynororo. Tynmerohpyry sero taropose eya Jezu enetupuhnanō neneryme juteu tō neneryme emero pata tō po.

Tynmerohpyryae ynara āko mana, “Jezu poetoryme nymyry kuahtao xine Jezu osentupuhtoh sā osenetupuhnōko sytatose, Jezu ehtoh sā exīko roropa sytatose,” āko mana.

1 ¹Ywy ase Tiaku. Ritonōpo poetory ase. Kuesēkō, Jezu Kyrixtu poetoryme roropa ase. Nymerohpyry moro onenerykōme. Juteu tō matose. Jezu poetoryme roropa matose. Sapararahme exiketō matose. Imehnō patao exiketō matose. “Kure pana matou repe?” kary se ase oya xine.

**Jezu enetuputyry poko kyya xine
tuaro kuehtohkō poko, enara**

²Wekry tomo, atākyematoko oetuarimarykohtao. ³Mame oetuarimarykohtao poremāpyra awahtao xine Jezu enetuputyry poko orēpyra exīko matose. ⁴Morame eanahtotoko ekurehpyra oehtohkōme, kure rokē oehtohkōme Ritonōpo a, iirypyryme pyra oehtohkōme roropa eya, “Toiro ise ro mase kure oehtohme nymyry ya,” kara Ritonōpo ehtohme kyya xine. ⁵Tuaro oexirykō se awahtao xine, Ritonōpo omipona oehtohkō poko ekaropotoko Ritonōpo a. Mame otuarōtanohtorỹko mana, ekaroporyhtao oya xine, kutuarōtanohnekōme aexiryke. Kynekaropohpyrykō motyēkāko roropa mana. ⁶Yrome ekaroporyhtao Ritonōpo a, ijamitunuru enetupuhtoko. “Tuaro jehtoh ekarōko ma otarāme Ritonōpo, nary rokene,” kara ehtoko. “Nary rokene,” karyhtao Ritonōpo poko, oty sā matou? Pohkane sā matose, tyryrykane a pohkane aroarory samo. Moro sā matose, “Nary rokene,” karyhtao oya xine. ⁷⁻⁸Morara kananō mā, “Zuaro pyra ase,” āko toto, Ritonōpo omipona se pyra toexirykōke. Imehnō omiry etaryhtao tyya xine, ityorōmāko toto. Mokaro sā awahtao xine Kuesēkō ākorehmara xine mana ekurehnōko.

Tymōkomoke pyra exiry, tymōkomoke exiry, enara

⁹Tymōkomoke pyra awahtao xine tākye ehtoko. Ritonōpo nekarohpyry poko tākye ehtoko. Imeīpo imehxo oritorỹko Ritonōpo mana ipoenōme

oexirykôke. ¹⁰Tymôkomokamo, atâkyematoko roropa tymôkomoke pyra tyripose Ritonôpo a awahtao xine. Ona ekuru ohpapyry sã tymôkomoke exiketô orihnôko mana. ¹¹Xixi jetû toehse ahtao, otyro anorÿko onahpoty roropa anorÿko, ekuru ohpahnôko. Axĩ ona ekurÿpyry ixihpyryme exĩko ropa. Moro saaro tymôkomoke exiketô orihnôko mana, toto erokuruhtao ro.

Sero nase kukuhtohkô poko

¹²Kuetuarimarykohtao porempyry sehtone. Poremãpyra kuahtao xine tãkye rokẽ sehtone. Mame kukuhtopôpyrykô tÿtyhkase ahtao, jÿme orihpÿme kyritorÿko Ritonôpo mana, kuepehpyrykôme, porempyra toehse kuexirykôke. Kuesêkô maro exĩko sytatose, emero ise exiketô maro. Morara tykase Ritonôpo exiryke tuaro sytatose. ¹³Oorypyrykomo a toporyse ropa awahtao xine, “Jukuhnôko mã Ritonôpo iirypyryme jehtohme,” kara ehtoko. Ritonôpo imehnô onukuhsaromepyra mana iirypyryme aehtohme. Iirypyryme imehnô onyripopyra roropa Ritonôpo mana, iirypyryme toto ehtohme. ¹⁴Ãmoreme xine iirypyryme exĩko matose, oorypyrykô poko openetarykôke. ¹⁵Oorypyrykô poko openetarykohtao ipoko exĩko matose. Morarama rokẽ exĩko matose oorypyrykô pokôme rokene. Mame oorypyrykô poko oexirykôke rokẽ orihnôko matose. Ritonôpo maro pyra matose exĩko.

¹⁶Jakorô tomo, osenekunohpyra ehtoko. ¹⁷Emero kurākô Ritonôpo nekarohpyryme mana. Kure nymyry inekarohpyry kyya xine mana. Kapu ezuru Rihpô mokyro. Inyrytã tyoro exĩko mana. Yrome etyorômara mana. Kokoro rokẽ kurākô ekarôko mã kyya xine. ¹⁸Tösenetupuhtopôpyryae ro tytyrômapose sytatose eya typoenôme, aomiry kurã enetuputyryke kyya xine, imehxo kuehtohkôme, emero tynyrytã esême kuehtohkôme. Ajohpe pyra aomiry mana.

Aomiry etãko sytatose, otato sehtone

¹⁹Morara exiryke jakorô tomo, otato sehtone. Opyno xine ase. Axi hkopyra imehnô sezuhtone, axĩ pyra roropa syekitatone. Moro waro matose. ²⁰Kuatakirimarykohtao Ritonôpo omipona pyra exĩko sytatose. Zae Ritonôpo mana. Aosenetuputyry roropa zae mana. Yrome kymarokô zae pyra sytatose tohne kuahtao xine. Naeroro atakirimara sehtone. ²¹Morara exiryke oorypyrykô irumekatoko, ajoajohpe oexirykô irumekatoko. Ynara kahtoko okurohtao xine, “Popyra ase yrome yrypyry rumekary se ase. Ritonôpo omipona se ase,” kahtoko okurohtao xine. Mame okurākatorÿko ropa mana aomiry tonetupuhse oya xine ahtao.

²²Ritonôpo omiry omipona ehtoko. Aomiry etaryhtao oya xine, otato ehtoko. Ynara karyhtao oya xine, “Ritonôpo poetoryme ase, aomiry etaryke ya,” karyhtao oya xine, osenekunohnôko rokẽ matose. Morara exiryke aomipona roropa ehtoko. ²³Ritonôpo omiry etãko matose. Mame aomipona pyra awahtao xine, osene ae oseneketô sã matose. Ynara exiryke, tÿmytykô osene ae enêko toh repe. ²⁴Yrome tösenekehxpô xine axĩ tÿmytykô enetopôpyry poko wenikehnôko ropa toto.

Mokaro sã mã otato pyra exiketomo. Ritonôpo omiry etaxîpo axî wenikehnôko mã toto, tynysekeremahpyrykô poko. ²⁵Yrome Ritonôpo omiry kurã poko yronymyryme âtamoreparykohtao, aomipona exîko matose. Aomipona awahtao xine orêpyra exîko matose, oorypyrykô poko pyra exîko matose. Wenikehpyra roropa matose âtamorepatopôpyrykô poko. Aomipona rokê ipunaka exîko matose. Morara awahtao xine Ritonôpo kure oritorýko mana.

²⁶Omi rypyry onurumekara kuahtao xine toiparo rokê, Ritonôpo enetupuhnôko ase jesême, âko sytatose. Omi xihpyry onurumekara kuahtao xine osenekunohnôko sytatose. ²⁷Ynara rokê kure mana Kumykomo a, Ritonôpo a. Tumyākara pyno, pytýpo tō etuarimaketō pyno kuahtao xine, kyyrypyrykô poko pyra kuahtao xine. Morara kuahtao xine, kure sytatose Ritonôpo a.

Oxisã imehnô tyritoko, kure rokene

2 ¹⁻³Wekyry tomo, Jezu Kyrixtu Kuesêkô kurã enetupuhnanôme oexirykôke oximônôko matose Ritonôpo omiry poko. Mame imepý oehnôko mana tymôkomoke exikety, tynamuruke exikety kurã ke, tomahtaôke roropa exikety, kure exikety ke. Mame mokyro porohkapôko matose kurã pona, epehtoh pona. Ime mokyro enetupuhnôko matose. Mame imehnô roropa oehnôko mana tymôkomokākara. Mame mokaro poko otara âko matou? Otarâme toto onyporohkapopyra kurã pona matose. “Xikihme rokê ehtoko,” âko matose eya xine. Otarâme nono pona rokê toto porohkapôko matose. Zae pyra matose morara awahtao xine. Imehnô oxisã tyritoko, kure rokene. ⁴Imehnô zupô eneryke oya xine, “Popyra mokyro,” âko matose. Ritonôpo a popyra matose ipunaka morara karyhtao oya xine.

⁵Jakorô tomo, otato ehtoko. Opoko xine jenupunaryke ynara âko ase oya xine, tymôkomokākara tymenekase Ritonôpo a tonetupuhtohme yronymyryme. Morara toto riryke tymôkomokã sã exîko toh mana. Toto poko ynara tykase Ritonôpo, “Yse exiketô rîko ase tuisame Umükuru maro,” tykase. ⁶Yrome tymôkomokākara kure onyripyra matose. Oty katohme? Tymôkomoke exiketô mã otuarimanohpotorýko mana. Aarotorýko roropa mã toto terekatu êpataka. ⁷Kure kuhse Jezu mana. Ipoetoryme kuekarotorýko roropa imehnô mana. Yrome mokaro Jezu poetory kerekeremâko mã toto.

⁸Pake ynara tykase Ritonôpo tosêkôme tonetupuhnanomo a, “Imehnô pyno ehtoko osepyno oehtohkô samo,” tykase. Morara tymerose Ritonôpo omiryryme. Moro omipona awahtao xine kure kuhse matose. ⁹Yrome imehnô zupô eneryke oya xine, “Popyra mokyro,” âko matose. Oty katohme? Morara awahtao xine popyra matose ipunaka Ritonôpo a. Iirypyryme ro matose Ritonôpo mã awānohtorýko mana tōmipona pyra oexirykôke. ¹⁰Ritonôpo omipona exisasaka awahtao xine popyra ro matose. Toiro aomipona pyra awahtao xine iirypyryme ro matose ipunaka. ¹¹Ynara tykase Ritonôpo, “Imehnô nohpo poko pyra ehtoko. Imehnô orutua kô poko pyra roropa ehtoko,” tykase Ritonôpo. Ynara tykase

roropa ynororo, “Imepỹ onetapara ehtoko,” tykase. Morara exiryke imehnõ nohpo poko pyra awahtao xine, yrome imepỹ etaparyhtao roropa, iirypyryme ro matose. Ritonõpo omipona pyra. ¹²Morara exiryke zae rokẽ ehtoko õtururukõ poko, otytyko poko roropa, enara, tuaro oexirykõke. Aomipona pyra awahtao xine awãnohtorỹko mana, tõmipona pyra tokurehse oexirykõke. Aomipona awahtao xine orẽpyra exiko matose, oorypyrykõ poko pyra exiko matose. ¹³Imehnõ poko enupunara awahtao xine opoko xine enupunara roropa Ritonõpo exiko mana. Yrome imehnõ poko oenupunarykohtao orẽpyra exiko matose. Opoko xine enupunãko roropa Ritonõpo mana. Awãnohpopyra xine mana.

Jezu enetuputyryke kyya xine aomipona sehtone

¹⁴Wekyry tomo, ynara karyhtao imepyny a oya xine, “Ritonõpo enetupuhnõko ase,” karyhtao, yrome imehnõ kure onyripyra ynororo ahtao, ajohpe rokẽ mana. Ritonõpo poetoryme exipyra ekurehnõko mana. Ekurãkapopyra mana Ritonõpo a. ¹⁵Imepỹ Jezu poetory etuarimary eneryhtao oya xine tupoke pyra, tohke pyra roropa. ¹⁶Mame ynara karyhtao eya, “Torẽtyke pyra ytoko. Oxiõtota. Otuhko,” ãko matose repe. Yrome tõsẽ onekaropyra, upo roropa onekaropyra. Otãtoke etuarimara exiko nae? Etuarimãko ro. ¹⁷Morararo Ritonõpo enetuputyryhtao kyya xine, imehnõ riko kure sytatose. Kure imehnõ onyripyra kuahtao xine, ajohpe rokẽ, enetupuhnõko ase, ãko sytatose.

¹⁸Imepỹ ynara ãko kyya xine mã repe, “Enetupuhnõko matose. Ywy kure imehnõ riko ase,” ãko mã kyya xine. Mokyro a ynara ãko ase, “Otãto imehnõ riryhtao kure onenetupuhpyra hma rorohpa? Popyra imehnõ riry oya eneryke tyya xine Jezu poetoryme pyra oekarõko mã toto. Yrome kure imehnõ riry ya eneryke tyya xine, ipoetoryme jenetupuhnõko mã toto,” ãko ase eya. ¹⁹Toiro Ritonõpo mana. Moro enetuputyryke oya xine Ritonõpo poetoryme osekarõko matose repe. Yrome joroko tõ roropa moro enetupuhnõko Ritonõpo exiry poko. Oserehnõko toto, ekurãkara tokurehse toexirykõke. ²⁰Tuaro pyra roh matou? “Ritonõpo enetupuhnõko ase,” karyhtao, yrome imehnõ onyripyra kure awahtao xine toiparo rokẽ, “Ritonõpo enetupuhnõko ase,” ãko matose, tuaro pyra oexirykõke. ²¹Kytamurukõ Aparão poko ourutorỹko ase tuaro oehtohkõme. Iirypyry tykorokase Ritonõpo a, otato aexiryke. Tumükuru tarose eya etapatohme repe tynekaroryme Ritonõpo a, aomipona toehtohme. ²²Menetupuhtou? Ritonõpo omipona Aparão toehse. Tosẽme Ritonõpo tonetupuhse eya roropa. Morara exiryke, aomipona Aparão exiryke, tonetupuhse eya ipunaka. “Toiro ise ro ase kure oehtohme,” kara Ritonõpo eya. ²³Zae Ritonõpo omihpyry, ynara katopõpyry, “Ritonõpo tonetupuhse Aparão a. Morara exiryke Ritonõpo enetuputyryke eya kurãme tonese eya,” tykase. Mame, “Jepeme Aparão mana,” tykase roropa Ritonõpo ipoko. ²⁴Menetupuhtou? Kukurãkatorỹko Ritonõpo mana, tõmipona kuahtao xine, enetuputyryhtao kyya xine roropa.

²⁵Morararo Raape kynexine. Mokyro orutua kõ poko exikety kynexine. Yrome Ritonõpo enetuputyryke tyya, Jozue poetory tõ towomase eya tytapyĩ

tao. Mame taropose ropa toto eya tyoro osemae, onetapara toto ehtohme. Morara exiryke kure mokyro tyrise ropa Ritonôpo a tômipona toehse exiryke.

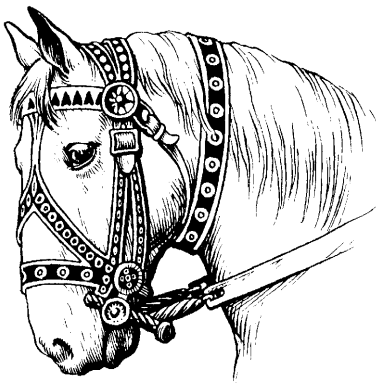
²⁶Tokoke sytatose repe, yrome tuzenuke pyra kuahtao xine orihnôko sytatose. Oty katohme pyra kuokokô mana, tuzenuke pyra ahtao. Moro saaro Ritonôpo enetuputyryhtao kyya xine, yrome kure imehnô onyripyra kuahtao xine. Toiparo rokê, “Ritonôpo enetupuhnôko ase,” âko sytatose. Osenekunohnôko rokê sytatose.

Kuomirykô poko

3 ¹Jakorô tomo, Jezu poetory tō amorepananô mǎ iirypyryme toehse ahtao, toto wānohnôkohxo Ritonôpo mana. Naeroro tuhke pyra Jezu poetory amorepananôme ehtoko. ²Kymarokô emero azahkuru sytatose. Toitoine rokê pyra. Kuomirykô poko iirypyryme exiko roropa sytatose. Kuomirykô poko iirypyryme pyra kuahtao xine, kure rokê sytatose. Orêpyra sytatose exiko. Kyyrypyrykô poko pyra roropa sytatose exiko. ³Kawaru mytaka kurimene pitiko riko ahno, tômipona xine kawaru ehtohme. Moro kurimene pitiko rokê repe. Yrome ike kawaru panahmāko mǎ toto, tômipona xine toto ytotohme. ⁴Morararo wapu konôto. Mame tyryrykane konôto wapu arôko, yrome âpuito pitiko ke wapu âpuine âpuiko mana, tômipona wapu ytotohme. ⁵Morohne sǎ kunurukô mana, pitiko rokê repe. Yrome epoe tuhke kuomirykô tûtāko mana. Tuhke roropa kuepyrypatohkô tûtāko kunurukô poe.

Enetoko ke apoto pitiko repe yrome emānôko mana. Itu zahkāko mana. Wewe zahkāko roropa itamurume, kōme itu exiryke. ⁶Moro saaro kunurukô pitiko repe. Yrome kunurukô poe omi rypyry itamurume tûtāko mana. Mame omi xihpyry tûtaryhtao kunurukô poe, kuosenetupuhtohkô roropa iirypyryme exiko mana. Apoto pokô zatyry sǎ roropa omi xihpyry tûtaryhtao kunurukô poe. Poetome ro kuahtao xine omi rypyry tûtāpitôko mana kunurukô poe. Zumo toehse kuahtao xine omi rypyry tûtāko ro mana kunurukô poe. Apotoimo konôto oepyry sǎ kyzahkase

xine, moro sǎ kuomirykô mana. ⁷Mame onokyro erēnanopyry waro sytatose zehno pyra toto ehtohme. Ituhtaôkomo nakuaôkô roropa. Toto torēnanohse ahno a zehno pyra toto ehtohme. ⁸Yrome kunurukô onukuremasaromepyra sytatose kure ehtohme. Kunurukô okoi sǎ mana, popyra. ⁹“Kure mase Papa, yna esēme mase,” âko sytatose repe. Yrome kunurukô ke ro imehnô kerekeremāko sytatose, popyra. Tyasaaro tyrise sytatose Ritonôpo a. ¹⁰⁻¹²Tūna enatyry wino tuna kurǎ maro tuna itū exikety oehpyra mana. Morararo tuna inehsāme exikety mǎ kure exipyra

(Tia 3.3)

mana. Tyoro poe rokẽ kurã tûtãko mana. Morararo wikeira toperyme ro rokẽ eperytãko mana. Imepỹme eperytara mana, irimawame eperytara. Murukuhja roropa toperyme ro rokẽ eperytãko mana. Tyotyorõme eperytara mana. Kunurukõ toiro repe. Yrome ipoe asakoro tûtãko omi kurano, omi rypyry, enara. Jakorõ tomo, morara ahtao popyra mana.

Ritonõpo poe tuaro kuahtao xine

¹³Metatou? Menetupuhdou? Tonetupuhse oya xine ahtao, kure imehnõ tyritoko. Imehnõ motye se pyra ehtoko roropa. Morara awahtao xine imehnõ ynara ãko opoko xine, “Tuaro mose nase,” ãko toto opoko xine. ¹⁴Yrome imehnõ zumoxike awahtao xine, imehnõ kure riry poko typenekehse awahtao xine, osepyno rokẽ awahtao xine roropa, popyra matose ipunaka. “Kure ase, imehnõ sã pyra,” kara ehtoko. Morara karyhtao oya xine ajohpe rokẽ matose, iirypyryme ro oexirykõke. ¹⁵Morara tuaro exiry Ritonõpo poe pyra mana. Seropõkõ poe rokẽ morara tuaro ehtoh mana. Morara awahtao xine, Ritonõpo zuzenu poe pyra tuaro matose. Joroko poe osetenupuhnõko rokẽ matose. ¹⁶Imehnõ zumoxike awahtao xine te, tuisamehxo oexirykõ se awahtao xine roropa, ajoajohpe itamurume exiko matose iirypyryme ipunaka. ¹⁷Yrome Ritonõpo poe tuaro kuahtao xine osemazuhme kyyrypyrykõ se pyra exiko sytatose. Morarame imehnõ poko enupunãko sytatose. Tomeseke roropa exiko sytatose imehnõ maro, zae rokẽ toto ezuhnõko sytatose. Imehnõ pyno sytatose, imehnõ onyhxipyra roropa sytatose. Kure rokẽ imehnõ riko sytatose roropa, osetyoro imehnõ onyripyra sytatose. Onekunohtõkõ sã pyra roropa sytatose. ¹⁸Tupito pona otyro puhturu tarykase ahtao kyya xine, otyrome ro emãnõko mana. Moro saaro oxiehno pyra exiketõ imehnõ amorepariyhtao, tuhkãkõ oxiehno pyra exiko mana.

Iirypyrymãkõ penetatoh poko awahtao xine

4 ¹Oty pokoino oseosezuhnõko matou? Oty katoh epokõnohnõko roropa matohu? Openetatohkõ pokoino oxiehno matose. Æmoreme xine roropa oxiehno matose. ²Mõkomo poko penetãko matose repe, yrome anapoipyra matose. Morara exiryke imehnõ etapary se exiko matose, anapoipyra oekuretyrykõke. Imehnõ mõkomory se matose repe. Yrome anapoipyra matose ekurehnõko. Morara exiryke ehtomãko matose. Oseosezuhnõko rokẽ matose. Openetatohkõ anapoipyra matose ekurehnõko, Ritonõpo a onekaropopyra oexirykõke. ³Mame Ritonõpo a ekaroporyhtao oya xine anapoipyra ro matose, Ritonõpo omipona se pyra oexirykõke, openetatohkõ se rokẽ oexirykõke. Morara awahtao xine azahkuru matose. ⁴Tyniokõ kuroko orutua poko exiketõ sã matose, Ritonõpo kuroko oorypyrykõ poko oexirykõke. Tuaro pyra hmatohu? Ritonõpo se pyra exiketõ epeme awahtao xine, Ritonõpo epeme pyra matose. Morara exiryke iirypyrymãkõ penetatoh poko awahtao xine Ritonõpo epeme pyra exiko matose. ⁵Ynara ãko Ritonõpo omiry kyya xine, “Ritonõpo nyrihpyryme sytatose. Yrome orẽpyra kypenetatohkõ poko sytatose,”

ãko mã kyya xine Ritonôpo omiry. “Ajohpe,” kara ehtoko moro poko. ⁶Yrome Tuzenu ke kyjamihtanohtorÿko Ritonôpo mana kyyrypyrykô poko penetara kuehtohkôme. Ynara tymerose sero poko Ritonôpo omiry, “Imehnô motye se exiketô akorehehkâko Ritonôpo mana, yrome imehnô motye se pyra exiketô rokê poko enupunâko Ritonôpo mana,” âko mã Ritonôpo omiry kyya xine.

⁷Morara exiryke osekaretoko Ritonôpo a, “Ose ase jesême,” kahtoko eya, yrome joroko tamuru a ynara kahtoko, “Jesê kara mase. Morara exiryke ytoko taroino,” kahtoko eya. Morara kary etaryke tyya epâko joroko tamuru mana.

⁸Ritonôpo maro se oexirykô se awahtao xine, amaro xine se roropa ynororo mana. Iirypyrymâkomo, oorypyrykô irumekatoko, oorypyrykô ikorokapotoko Ritonôpo a. ⁹Itamurume iirypyryme matose. Morara exiryke oxitatoko yronymyryme.

Tâkye oorypyrykô poko oehtohkô irumekatoko Ritonôpo neneryme. ¹⁰“Papa, ywy ase popyra rokene, omipona exisaromepyra ase,” karyhtao kyya xine Ritonôpo a, tyrisenâ sâ kyritorÿko Ritonôpo mana, kueanokô jamihtanohnôko roropa mana. Kuakorehmatorÿko roropa mana, tômipona kuehtohkôme.

Imehnô popyra onekaropyra ehtoko

¹¹Jakorô tomo, oxikerekeremara ehtoko. Ynara âko Moeze nymerohpyry, “Imehnô pyno ehtoko,” âko mã kyya xine. Mame imehnô kerekeremaryhtao oya xine, popyra Moeze nymerohpyry ekarôko matose, aomipona pyra oexirykôke. “Moeze nymerohpyry popyra,” kananôme rokê exîko matose.

¹²Ritonôpo a tômiry tymeropose tômipona kuehtohkôme. Ynoro rokê kukurâkarykô waro mana. Ynoro rokê kuenahkaporykô waro roropa mana. Naeroro, “Mose xihpyryme mana Ritonôpo a,” kara ehtoko imehnô poko. Ritonôpo rokê iirypyryme exiketô waro mana, iirypyryme pyra exiketô waro roropa mana. Naeroro imehnô popyra onekaropyra ehtoko.

“Epyrypara sehtone,” katoh poko

¹³Etatoko pahne, ynara âko matose otarâme opoe xine rokene, “Ytôko ynanase, môtohne osepekahse. Toiro jeimamyry aropôko ynanase yna osepekatyry poko rokene, tineru apoitohme itamurume,” âko matose. Morara kara ehtoko. ¹⁴Ynara exiryke, yrokokoro otaratyko kuehtohkô onenetupuhpyra sytatose. Kuorikyrykô onenetupuhpyra roropa sytatose. Akurû sâ sytatose. Pakeimo ke akurû mana. Mame okynâ pixo toehse ahtao akurû osenepyra exîko mana. Moro sâ rokê sytatose, akurû samo, axîtao rokene. ¹⁵Ynara rokê kahtoko, “Jorikyry se pyra Ritonôpo ahtao rokê orihpopyra ase, ytoytôko môtohne. Otyro poko erohnôko ase, ise Ritonôpo ahtao rokene,” kahtoko. ¹⁶Mâpyra, “Ime ase. Jamoreme rokê ase otyro poko, Ritonôpo poe pyra,” karyhtao oya xine, âmoreme xine rokê epyrypâko matose. Morara kary popyra ipunaka mana.

¹⁷Kure imehnô riry waro awahtao xine, yrome kure toto onyripyra oekuretyrykohtao, iirypyryme matose Ritonôpo a.

“Tomeseke ehtoko,” katoḥ sero tymōkomoke exiketomo a

5 ¹Etatoko pahne, itamurume tymōkomoke exiketomo. Seromaroro tymōkomoke matose. Yrome tymōkomoke pyra exīko ropa matose. Etuarimāko rokē matose. Naeroro oxitatoko, oetuarimarykō oepyry poko. ²Omōkomorykō mā tā pitiko rokē mana. Oupōkō mā tā pitiko rokē mā roropa. Ouponỹpyrykōme exīko mana, nuko panō a tonahse exiryke. ³Otinerūkō emero kuenitāko mana. Moro eneryke tyya xine ynara āko imehnō mana opoko xine, “To, osepyno rokē moxiā nah, omomỹke rukukuh ipunaka toḥ nae,” āko toḥ mana opoko xine. Mame apoto nyahkahpyry sā samū āko matose oetuarimarykoḥtao. Seromaroro mōkomo tapoise oya xine āpiakasasaka awaḥtao xine, yrome, “Ixiḥpyryme mase ya,” āko mā Ritonōpo oya xine. ⁴Yrome opoetorykō mā okerekerematoryko mana, zae toerohtopōpyrykō onepehmara oexirykōke. Otupikō poko erohketō xity etāko mā Ritonōpo, zae pyra topehmase toto oya xine exiryke. Kapu esē imehxo Ritonōpo mana, sero nono esēme roropa mana. ⁵Openetarykō poko rokē tytāḥpopāse matose, ātākymarykō poko roropa oorypyrykō poko. Okyno nahpāko ahno tupune toto ehtoḥme toto etapatohme tōsēme. Mokaro sā matose, tymōkomoke toehse oexirykōke. Taroino etuarimāko matose apotoimo ḥtao. ⁶Kurākō myhxiropoatose. Kurākō metapapoatose roropa osewomara toto aḥtao.

Sē nase penekehpyra kuehtohkō poko

⁷Jakorō tomo, penekehpyra ehtoko Kuesēkō eraximary poko. Aepyry ropa momohnōko matose. Tupito esā mā penekehpyra tỹkyryry epery eraximary poko. Konopo oepyry eraximāko mā toto otyro ēxiḥtatoḥpo. Imēipo tuātasehxo otyro aḥtao konopo oehnōko ropa mana. Konopo oepyry eraximary poko penekehpyra roropa esā mana. ⁸Mokaro saaro penekehpyra ehtoko Kuesēkō oepyry ropa eraximary poko. Oeanokō ijamihtanohtoko, okynā pyra Jezu oehtoḥ ropa exiryke.

⁹Jakorō tomo, ekerekeremara ehtoko. Imehnō roropa onykerekeremara ehtoko, ohxiropyra xine Ritonōpo ehtoḥme. Etatoko pahne, kuapiakanekō mā oehnōko mana, imehxo exikety. Oehsasaka mana. Ynororo rokē mā iirypyrymākō hxirōko mana. ¹⁰Jakorō tomo, wenikehpyra ehtoko Ritonōpo poe pake urutōkō poko. Tutuarimarykō poko penekehpyra toto. Naeroro kutuarōtanohtoryko toḥ mana, tysā xine kuehtohkōme. ¹¹Tākye rokē toḥ mana seromaroro, zae rokē Ritonōpo omipona toehse toexirykōke orihpyra ro taḥtao xine. Toetuarimase toto itamurume Ritonōpo omipona toexirykōke. Yrome onurumekara toto. Morararo toehse Jo. Toetuarimaryḥtao penekehpyra toehse ynororo, Ritonōpo a kure tyriporo ropa eraximary poko. Imēipo kure Jo tyrise ropa Ritonōpo

a tōseanahtose itamurume exiryke. Morara exiryke soseanahtotone ropa. Kypyno xine ipunaka Ritonōpo mana. Kuānopyrykō se pyra roropa mana.

¹²Jakorō tomo, āmoreparykō se ase. Ajoajohpe pyra ehtoko, “Ajoajohpe rokē moxiamo,” kara imehnō ehtohme opoko xine. “Ytōko ase ākorehmase,” tykase awahtao xine imehnomo a, ōmihpyrykō anamonohpyra ehtoko. Ytotoko. Morararo otyro poko ehtoko. Ekarory se pyra awahtao xine, “Ekarory se pyra ase,” kahtoko. Jūme rokē imehnō zurutoko. “Ajoajohpe mokaro,” kara Ritonōpo ehtohme opoko xine, awānohpyra xine aehtohme roropa.

¹³Oetuarimarykohtao, oturutoko Ritonōpo a. Sekese awahtao xine oerematoko Ritonōpo kure exiry poko. ¹⁴Kurākara nae ahtao roropa, Jezu poetory tō ikohmatoko, tamuximehxo exiketomo, toto oturutohme Ritonōpo a ikurākatohme ropa. Ikasery panō ke zuhsuhmatoko roropa Kuesēkō omi poe. ¹⁵Mame toto oturutopōpyry poe ekurākāko ropa kurākara mana, Jezu enetuputyryke mokaro a. Kuesēkō mā mokyro kurākāko ropa mana. Iirypyryme

(Tia 5.20)

mokyro ahtao iirypyry korokāko roropa mana. ¹⁶Morara exiryke iirypyryme awahtao xine ekarotoko imehnō netaryme, oorypyrykō rumekatohme ropa oya xine, ikorokatohme roropa Ritonōpo a. Oturutoko Ritonōpo a imehnō poko roropa okurākatohkōme ropa. Mame aomipona exiketō otururuhtao yronomyryme ōmirykō etāko Ritonōpo mana. Tyjमितunuru ekarōko oya xine mana tōmipona exiketōme oexirykōke. ¹⁷Eria kysā xine ahnome pake. Mame tōturuse ynororo yronomyryme Ritonōpo a. Ynara tykase ynororo, “Konopo onenehpopyra exiko,” tykase. Mame tonehpokehse Ritonōpo a. Oseruao jeimamyry zokonaka konopo oehpyra toehse. ¹⁸Moraramē tōturuse ropa konopo oehtohme ropa. Mame konopo tonehpose ropa Ritonōpo a aomi poe. Ona tukurākase ropa. Otyro tōkehko tahtase ropa.

¹⁹Jakorō tomo, Ritonōpo omipona pyra aexihpyry ropa nae ahtao, mame mokyro akorehmaryhtao oya xine zae enetupuhthohme ropa eya, kure exiko ropa mana. ²⁰Oya xine mokyro enepyry ropahtao tyrypyry rumekatohme ropa eya ikurākāko ropa Ritonōpo mana, apotoimo htaka ytopyra aehtohme. Iirypyry korokāko roropa Ritonōpo mana. Mame imehnō poko enupunaketōme nymyry matose exiko, mokyro takorehmase oya xine exiryke. Enara.